

Nya sjukhuset i Lund

Aktuella frågor

"Flytta inte Lunds sjukhus. Det bör ligga kvar – med bra kollektivtrafik."

23 juni 2025 05:30

Att det ur samhällsekonomiskt och stadsbyggnadsperspektiv är fel att flytta sjukhuset är en sak, men transporterna gör också att det är en dålig idé, skriver Christer Ljungberg och Karin Svensson Smith.

i Detta är ett debattinlägg. Skribenterna svarar för åsikterna.

Sjukhus är en av de verksamheter som orsakar mest trafik. Många människor och transporter rör sig till och från området. Det krävs noggrann planering av parkering, trafiksäkerhet, kollektivtrafik och utryckningsvägar, skriver artikelförfattarna.

Den pågående diskussionen om att sjukhuset i Lund ska flyttas till Smörlyckan, ett område i norra delen av staden, tycks ha missat frågan om transporterna.

Planeringen av ett stort sjukhus handlar inte bara om bygglov och tomtstorlek – det gäller också vardagslogistik, samhällsekonomi och folkhälsa. I Lund har en tredjedel av sjukhusets personal vant sig vid att gå eller cykla till jobbet, och ytterligare en tredjedel använder kollektivtrafik. Att sjukhuset ligger nära centrum och spårvägen, med en hållplats precis vid universitetssjukhuset, gör att det är lätt för många att ta sig dit. Det är unikt i Sverige.

Lund har i många årtionden haft ett av landets mest hållbara transportsystem och har flera gånger fått utmärkelser för det.

Sedan 1987, när staden tog fram Lundamats – ett miljöanpassat transportsystem för Lund – har inriktningen varit tydlig, oavsett vilka partier som styrt kommunen. Orsaken är bland annat hur staden är utformad och satsningar på kollektivtrafik, cykling och gångtrafik.

Enligt Region Skånes resvaneundersökningar har andelen resor med kollektivtrafik bland lundaborna ökat från 17 procent år 2013 till 28 procent år 2023, medan andelen bilresor har minskat från 39 till 32 procent.

Motortrafikflödena, alltså antalet fordon som passerar en viss plats under en viss tid, har minskat per invånare varje år sedan 2019. År 2022 var siffran rekordlåg, med en minskning på 39 procent jämfört med 2011, som används som jämförelseår.

Sjukhus är en av de verksamheter som orsakar mest trafik. Många människor och transporter rör sig till och från området. Det krävs noggrann planering av parkering, trafiksäkerhet, kollektivtrafik och uttryckningsvägar.

Förutom att sjukhusområdet i Lund är en av stadens största arbetsplatser är det viktigt för allmänheten att lätt kunna ta sig dit och därifrån. Dagens sjukhusområde ligger på gångavstånd från Lunds centralstation. Besökare och personal kan enkelt åka dit med tåg, spårväg, stadsbuss och regionbuss. Universitetssjukhuset nås på ett effektivt sätt – med korta gångavstånd, korta restider och hög turtäthet från stora delar av staden, kommunen och regionen.

En masteruppsats från Lunds tekniska högskola 2024, baserad på en enkät bland 780 anställda vid sjukhuset, visade att 32 procent åker kollektivt, 36 procent med bil och 32 procent går eller cyklar. Det beror till stor del på hur kollektivtrafiken fungerar idag.

Vid hållplatsen Universitetssjukhuset stannar en spårvagn, fyra stadsbussar och åtta regionbussar. De flesta hållplatser ligger så att resenärerna inte behöver korsa någon väg, vilket gör det lätt att ta sig dit. Under rusningstid passerar totalt 6 spårvagnar, 25 stadsbussar samt 24 regionbussar universitetssjukhuset per timme.

Att det ur samhällsekonomiskt och stadsbyggnadsperspektiv är fel att flytta sjukhuset är en sak, men transporterna gör också att det är en dålig idé.

Att bygga ett nytt sjukhus på Smörlyckan innebär stora investeringar.

Bygget kan komma att kosta cirka 40 miljarder kronor, enligt Region Skåne. Det kräver dessutom mycket kringarbete, vars kostnad kan beräknas till cirka 5 miljarder kronor. Det handlar om rivning, flytt och återuppbyggnad av idrottsanläggningar och Victoriastadion. Det krävs också flytt och ombyggnad av Getingevägen och Norra Ringen. Och för att tillgängligheten ska komma i närheten av dagens nivå krävs ombyggnad av, eller en ny, spårvägslinje.

Om spårvägen dras om via Smörlyckan blir restiden längre, vilket gör att färre skulle vilja åka hela vägen till Brunnshög. Det är med andra ord ingen bra lösning.

Att bygga en ny spårväg till Smörlyckan är varken ekonomiskt rimligt eller förenligt med stadens utveckling. Då skulle alla lokal- och regionalbusslinjer också behöva dras om.

Sedan 13 december 2020 trafikerar Lunds spårväg en 5,5 km dubbelspårslinje med nio hållplatser. Den moderna spårvagnslinjen erbjuder hög kapacitet (cirka 200 passagerare per vagn), regelbunden trafik (10–15 minutersintervaller) och eldrift – vilket kraftigt minskar behovet av bilpendling och parkeringsytor.

Flyttas sjukhuset till Smörlyckan – längre från stadskärnan – riskerar dagens välfungerande resmöjligheter att raderas. Utan direkt anslutning till spårvägen måste fler busslinjer köras, vilket ökar trängsel, buller, utsläpp och ambulanstransporter på vägarna.

Forskning visar att trafikmiljön nära sjukhus ofta har fler olyckor, mer buller och mer stress. I stället för att flytta sjukhuset bör investeringar göras där det ligger nu – genom renovering, ombyggnad och nybyggnation. Det

också viktigt att förbättra kollektivtrafiken och skapa bättre möjligheter för gång och cykel, så att de hållbara resmöjligheterna finns kvar.

Flytta inte Lunds sjukhus. Det bör ligga kvar – med bra kollektivtrafik.

SKRIBENTERNA

Christer Ljungberg, grundare av trafikonsultföretaget Trivector, numera senior advisor vid Trinext

Karin Svensson Smith, ordförande för Resenärerna, en intresseorganisation för kollektivtrafikanter, och före detta oppositionsråd för Miljöpartiet i Lund

Vill du också skriva på Aktuella frågor? [Så här gör du.](#)

 Dela artikeln

Nya sjukhuset i Lund	Följ
Kollektivtrafiken	Följ
Opinion	Följ
Aktuella frågor	Följ
Lund	Följ

Nästa artikel under annonsen

Nya sjukhuset i Lund

Insändare
Låt sjukhuset vara kvar där det är

1 september 2025 10:12

"Både kommunen och regionen borde känna ett ansvar för skattebetalarnas pengar, innan man låser sig vid den dyra och på många sätt dåliga lösning som Smörlyckan innebär", skriver representanter för Lunds Naturskyddsförening angående planerna på Lunds nya Sjukhus.

i Detta är en insändare. Åsikterna är skribentens egna.

Som medlemmar i styrelsen för Lunds Naturskyddsförening värnar vi om klimat och miljö. Som Lundabor värnar vi också om skattebetalarnas ekonomi. Därför anser vi att sjukhuset ska bli kvar där det är, fast utvecklat för framtida behov.

En flytt till Smörlyckan skulle ge både enorma byggkostnader och enorma kringkostnader. Att flytta fotbollsplaner, riva Victoriastadion och bygga nytt någon annanstans, bygga minst fem nya P-hus runt Smörlyckan och kanske flytta spårvägen blir dyrt. Vi gissar att regionen inte åtar sig alla dessa kostnader, utan att mycket hamnar på Lundaborna.

Förändringarna i trafiken på norr blir också stora. Tornavägen stängs av norrut, Norra Ringen får fem i stället för tre körfält i korsningen mot Svenshögsvägen, och även andra korsningar runt Smörlyckan behöver fler körfält. Denna trafikapparat riskerar att stänga av Norra Fäladen från resten av Lund.

Måste sjukhuset då flyttas? Inte enligt stadsmiljöföreningen AFSL och en arkitektfirma, som skissat på en stor nybyggnad där apoteket, patienthotellet och vårdcentralen Getingen idag ligger. Detta "Blocket 2" kan rymma all medicinsk utrustning som är för tung för nuvarande Blocket. Det finns också byggmöjligheter norrut längs Getingevägen. Detta vore mycket billigare – AFSL räknar mellan tummen och pekfingret med en kostnad runt 20 miljarder, mot Smörlyckans 40 miljarder.

Byggsektorn svarar för mer än en femtedel av Sveriges utsläpp av växthusgaser. Att inte bygga allt nytt utan fortsätta använda det som är användbart gynnar därför klimatet. Att skona Smörlyckan, som kunde öppnas även för parkbesök, är också bra för klimat och miljö.

Både kommunen och regionen borde känna ett ansvar för skattebetalarnas pengar, innan man låser sig vid den dyra och på många sätt dåliga lösning som Smörlyckan innebär. Gör om, gör rätt!

Ingela Björck

Per Blomberg

 Dela artikeln

Nya sjukhuset i Lund Följ

Lund Följ

Lokal debatt Följ

Åsikter Följ